

Mitigatie/compensatie steenuil Valkseweg 247 te Barneveld

Mitigatie/compensatie steenuil Valkseweg 247 te Barneveld

Auteur P.J.H. van der Linden

Opdrachtgever Schuurman Beheer B.V.

Projectnummer 09.096

Ingen december 2009

foto omslag de te slopen schuur waarin een steenuil zit

Els & Linde B.V.

Dr. A.R. Holplein 1

4031 MB Ingen

tel: 0344 - 642517

fax: 0344 - 600832

mob: 06 - 27564247

e-mail: vanderlinden@elsenlinde.nl

Inhoud

Inleiding	4
Beschrijving	5
Waarnemingen	7
Advies en conclusie	9

Bijlage

Inrichtingseisen Steenuil, ontwerp steenuilkast

Inleiding

Aan de Valkseweg 24 te Barneveld worden de schuren gesloopt om ruimte te maken voor nieuwbouw van een woning met garage. Van ambtelijke zijde is gemeld dat er in een van de schuren een steenuil (*Athene noctua*) zit. Voordat begonnen kan worden met de sloop moet duidelijk worden hoe hier het beste mee kan worden omgegaan. Op 2 december 2009 is daarom een bezoek gebracht aan het plangebied om te bekijken hoe en waar compensatie kan worden uitgevoerd. In een van de lage schuren bleek inderdaad een steenuil aanwezig (de vogel zelf is gezien in de schuur). Vanwege het gebrekkige licht in de stal zijn er geen braakballen gevonden. De noodzaak van compensatie is hiermee voldoende aangetoond.

Naast de bevestiging van de steenuil zijn tevens sporen van de das (*Meles meles*) aangetroffen – zie hoofdstuk waarnemingen. Er wordt echter geen schade verwacht voor de das, zodat hiervoor geen ontheffing noodzakelijk is.

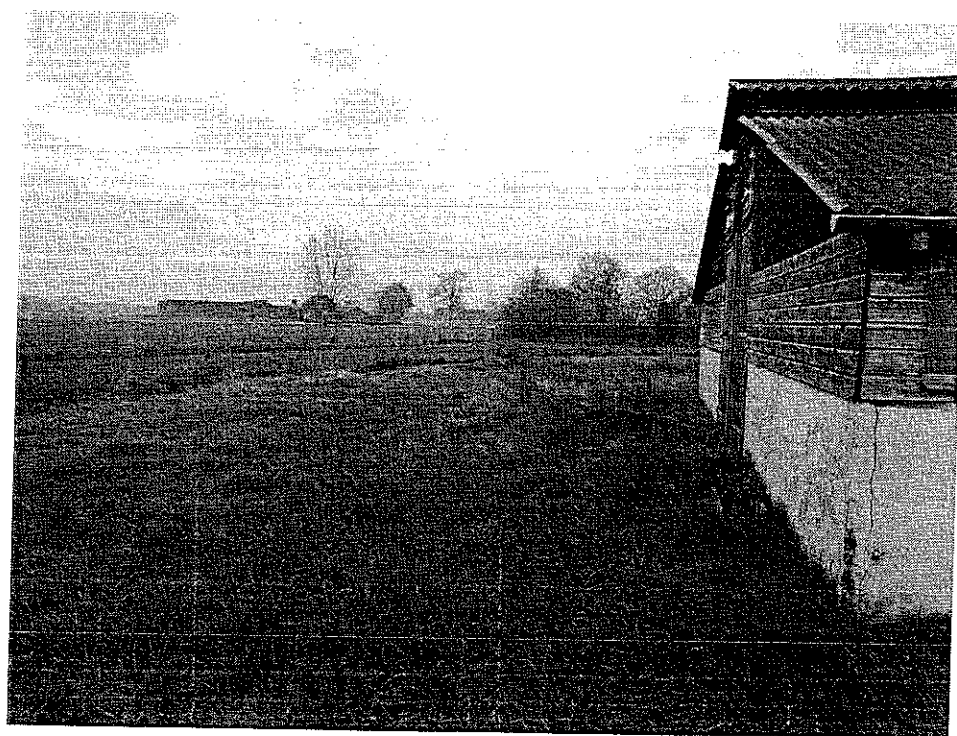
De locatie van de boerderij aan de Valkseweg te Barneveld.

Beschrijving

Op de Valkseweg 247 was een boerderij gevestigd. De boerderij staat in een cluster van enkele gebouwen aan de doorgaande weg. Op het perceel staan alleen stallen – waarvan enkele deels geamoveerd. De omgeving van de boerderij heeft een kleinschalige landschapsstructuur met verspreidt boerderijen, bosjes, korte lijnvormige elementen en vrijstaande bomen.

Het gebied valt niet binnen de ecologische hoofdstructuur – de dichtstbijzijnde aangewezen gebied ligt op 3.000 meter. Op dezelfde afstand ligt het Natura 2000-gebied Veluwe. Het nationaal landschap Veluwe ligt iets dichterbij, maar nog op geruime afstand van het plangebied. De ontwikkeling van een woning met garage op de voormalige boerderij heeft geen enkel effect op deze beschermde gebieden.

Waarnemingen

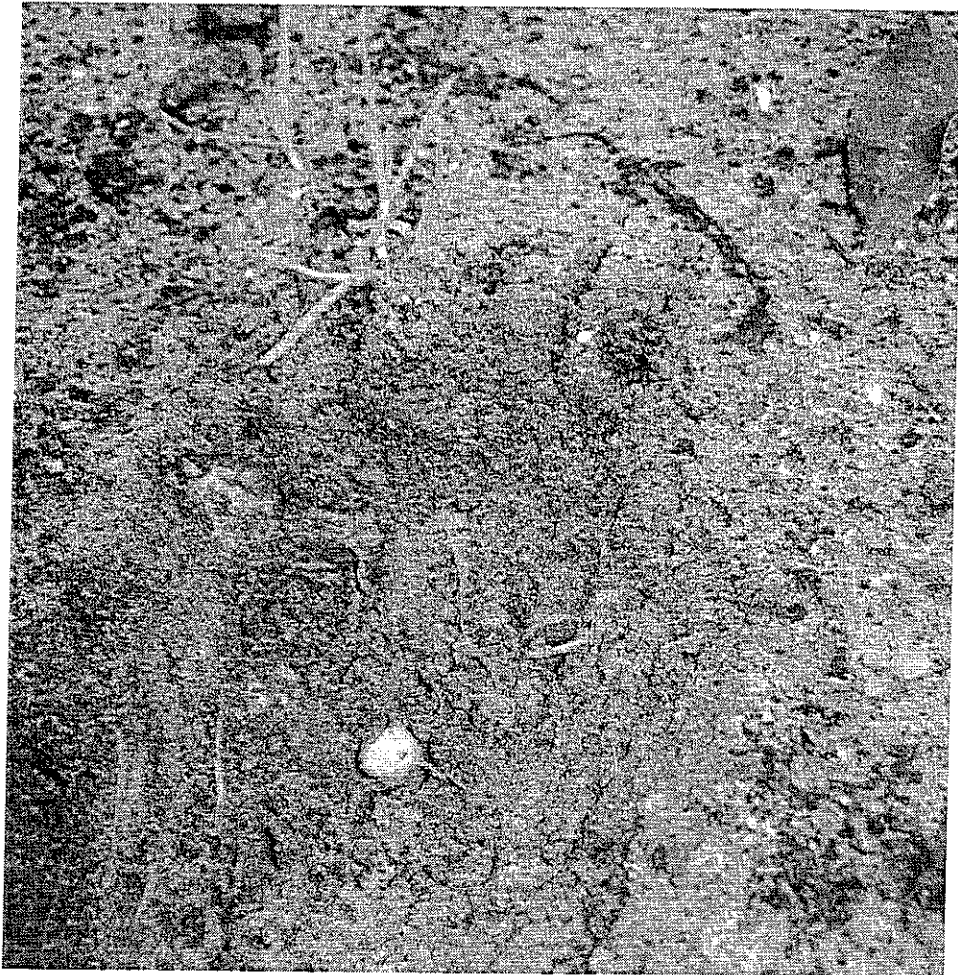
Tijdens het veldbezoek op 2 december 2009 zijn de schuren onderzocht op de (eventuele) aanwezigheid van de steenuil. Gebleken is dat in een van de twee lage schuren inderdaad een steenuil aanwezig is. Of er sprake is van een broed-geval van de steenuil, is niet met absolute zekerheid over te oordelen maar het is wel zeer aannemelijk. Bij de mitigatie wordt de aanwezigheid van de steenuil als "broedend aanwezig" uitgelegd.

Steenuilen broeden in Nederland zowel in holle bomen als in gebouwen. In de Gelderse Vallei blijken voornamelijk gebouwen te worden gebruikt. Steenuilen zijn in Nederland bewoners van het kleinschalige agrarische landschap. Het rivierengebied (incl. de IJssel), de Achterhoek en de Gelderse Vallei zijn de gebieden met de hoogste dichtheid aan broedparen. Verder wordt de steenuil in Nederland aangetroffen in lage dichtheid en ontbreekt de soort op de Waddeneilanden. De steenuil heeft een verspreiding over Eurazië en Noord-Afrika. De Europese populatie wordt op 250.000 broedparen geschat (Nederland heeft naar schatting 5.500 – 6.500 broedparen). De steenuil is als kwetsbaar opgenomen op de rode lijst. De steenuil is het hele jaar territoriaal, de soort is daarom ook buiten de broedtijd beschermd.

Verlies aan schuil- en nestgelegenheid, verkeersintensiteit en de agro-industrie zijn de belangrijkste problemen voor de steenuil. Aan het eerste punt kan vrij eenvoudig iets worden gedaan door bij – een noodzakelijke – vernieling te zorgen voor een adequate vervanging. Aangezien de steenuil in de Gelderse Vallei schijnbaar een voorkeur heeft voor gebouwen als broedplek is het verstandig te zorgen dat de nieuwe broedplek daar zo veel mogelijk op afgestemd is. Dat kan door een steenuilenkast te integreren in nieuwbouw of in/aan een bestaand gebouw op te hangen. De steenuil heeft een ruime verspreiding in haar keuze van nestgelegenheid – de aard van het gebouw is niet belangrijk. Wel is rust een belangrijke voorwaarde. De kast wordt bij voorkeur opgehangen in de schaduw van het gebouw, maar in ieder geval niet in de volle zon. Ook moet worden voorkomen dat er regenwater in de kast loopt. Om verdrinking van de nestvlinders te voorkomen moet de kast niet boven of naast water gehangen worden, maar dat is hier niet aanwezig. Als alternatief kan een steenuilkast ook in een van de bomen worden opgehangen. De kast moet op een hoogte van twee tot vier meter komen. Op het erf moet voldoende schuilgelegenheid voor vooral de jonge vogels aanwezig zijn. Het traditionele rommelige boeren erf is bij uitstek geschikt. Een stapel stammen en takken, dakpannen of ander materiaal waaronder of waarachter de vogel kan schuilen voldoet echter ook goed.

Tijdens het veldbezoek ten behoeve van de steenuil zijn enkele sporen van de das waargenomen op een van de grasvelden. De das heeft hier gezocht naar grote bodeminsecten of regenwormen. De beperkt aanwezige sporen duiden op

een eenmalig bezoek van het terrein door de das. Het grasveldje valt buiten het toekomstige bouwblok. Als toch als uitgangspunt wordt genomen dat de das hier niet meer naar voedsel kan zoeken na de bouw van de woning, blijkt het effect marginaal en niet significant. De vermindering aan oppervlakte geschikt foerageergebied (enkele vierkante meters) zal geen (significant) effect hebben op de mogelijkheden voor de das in de omgeving. Het leefgebied van een das-familie heeft een omvang van 30 tot meer dan 400 hectare, het verlies van enkele tientallen meters heeft daarom geen enkel effect op het voorkomen. Voor de das hoeft daarom geen ontheffing van de Flora en Faunawet te worden aangevraagd.

Prent van de das aangetroffen op een braakliggend deel aan de Valkseweg 247.

Advies en conclusie

Op het terrein is de aanwezigheid van de steenuil aangetoond, zeer waarschijnlijk betreft het hier een broedvogel. De sloop van de stallen kan (en moet) gemitigeerd worden door het bieden van alternatieve broedgelegenheid. Hiervoor kan een steenuilkast worden geïntegreerd in de nieuwbouw van de garage of er kan aan de garage een steenuilkast worden opgehangen. Aangezien de steenuil kennelijk in de Gelderse Vallei een voorkeur heeft voor gebouwen geeft een kast in/aan de garage de beste mogelijkheden.

De aanwezigheid van de das is eveneens geconstateerd. Het dier heeft eenmalig op het terrein voedsel gezocht. Het effect van verlies aan voedselbiotoop is uiterst gering en zal geen negatief effect hebben op de das (noch als individu noch als populatie). Voor de das is daarom geen ontheffing ex artikel 75 Flora en Faunawet noodzakelijk.